

F. Marineluchtvaartdienst (MLD)

Inclusief vlootpersoneel, mariniers, personeel van de Militaire Luchtvaart en de R.A.F. gedetacheerd of geplaatst bij de MLD, alsmede omgekomen marinepersoneel bij de burgerluchtvaart.

MLD 1 26-09-1939 Fokker W 7 / Hr.Ms. De Ruyter

Op 26 september 1939 stortte het Fokker C-XI W boordvliegtuig W 7 van de kruiser Hr.Ms. De Ruyter tijdens een postvlucht voor het eskader neer bij Blinjoë op de noordkust van Banka. Daarbij kwam de *officier-vlieger H.J. Stoutjesdijk* om het leven.

MLD 2 13-04-1940 Fokker W 9 / MVK Veere

In de nacht van 13 op 14 april 1940 verongelukte door onbekende oorzaak het op het Marine Vliegkamp Veere gebaseerde Fokker C-XI W drijvervliegtuig W 9 bij Kamperduin. De *officier-zeewaarnemer H.F.G. Langenboff* en *sergeant-vlieger C.H.J. Knaapen* overleefden dit ongeval niet.

MLD 3 10-05-1940 Fokker R 4 / MVK De Mok

Op 10 mei 1940 werd het Fokker T-VIII watervliegtuig R 4 nabij het strand van Scheveningen aangevallen door de Duitse Messerschmitt 109 en in brand geschoten. *Officier-vlieger J.M. Uytendoude* werd hierbij gedood, terwijl het tweede bemanningslid, *vliegtuigmaker N.R.L. Kooiman*, ernstig werd verwond en als gevolg daarvan op 12 mei 1940 overleed.

MLD 4 12-05-1940 MVK Veere

In de late avond van 12 mei 1940 werden *sergeant-monteur J.G. Bosman* en *matroos V.M. Deen* door het bewakingspersoneel van het MVK Veere aangezien voor Duitse parachutisten en doodgeschoten.

MLD 5 17-05-1940 MVK Veere

Als gevolg van Duitse luchtaanvallen op het Marinevliegkamp Veere op 17 mei 1940 kwam de *vliegtuigmaker J.M. de Vos* om het leven en raakte *vliegtuigmaker G.E. Hildebrand* levensgevaarlijk gewond. *Hildebrand* werd voor spoedeisende hulp overgebracht naar het ziekenhuis te Vlissingen, waar hij op 19 mei 1940 aan zijn verwondingen overleed.

MLD 6 26-07-1940 Fokker AV 964 / Pembroke Dock, Wales.

Op 26 juli 1940 begeleidde het Fokker T-VIII watervliegtuig AV 964 (ex R 10) van het 1^e escadrille³⁶ van de MLD een geallieerd konvooi in de Ierse Zee, toen het toestel plotsklaps van lage hoogte in zee dook. Uitgezette reddingsloepen van het konvooi konden twee lichamen bergen. De twee andere bemanningsleden zijn nooit meer gevonden. De vier omgekomenen waren: *officieren-vlieger J.C. den Hollander* en *E. Martaré*, *sergeant-majoor-vlieger A. de Knecht* en *korporaal-telegrafist J.G. Ras*.

MLD 7 31-07-1940 Avro-Anson³⁷ K 8829 / Carew Cheriton

Het 2e escadrille van de MLD leed zijn eerste verlies, toen op 31 juli 1940 de Avro Anson K 8829 bij de start in botsing kwam met een aan de rand van het vliegveld staand toestel. Bij dit ongeluk kwamen twee Engelse bemanningsleden, *flight-sergeant S.P. Tomley* en *sergeant-airgunner G. Willes*, om het leven, terwijl de drie Nederlanders verwondingen opliepen.

MLD 8 25-09-1940 MVKM Soerabaja

Op 25 september 1940 kwam op het MVK Morokrengan de *sergeant-vliegtuig-maker I.H. Theewis* ongelukkigterwijs in aanraking met een roterende propeller van een lesvliegtuig. Hij was op slag dood.

MLD 9 26-09-1940 Fokker AV 963 / SQ 320 / Pembroke Dock

Op 26 september 1940 raakte het Fokker T-VIII watervliegtuig AV 963 (ex R9) van de basis Pembroke Dock in Wales tijdens een konvooivlucht in een vrille en stortte in de Ierse Zee. *Officier-vlieger J.A.L. Schevenhoven*, *sergeant-vlieger H.G.A. Akkers* en *seinersmaat L.J. Scholman* kwamen hierbij om het leven.

MLD 10 13-11-1940 Dornier X 4 / GVT 4

Op 13 november 1940 ging tijdens een nachtlanding bij Soerabaja de Dornier 24K vliegboot X 4 verloren. Daarbij kwamen vijf bemanningsleden om het leven. *Sergeant-vliegtuigmaker J. Smit* werd tijdens de landing ernstig gewond en overleed als gevolg daarvan de volgende dag. Het wrak en de stoffelijke resten van de overigen werden geborgen.

MLD 11 25-02-1941 Hudson³⁸ T 9364 / SQ 320 / Carew Cheriton

Op 25 februari 1941 stortte de Hudson T 9364 "Ypenburg" onmiddellijk na de start vanaf Carew Cheriton neer en kwam op een der hangars terecht. Het ongeval was te wijten aan ijsafzetting die niet was verwijderd. Van de vijf bemanningsleden kwamen er vier om het leven.

MLD 12 15-05-1941 Fokker V 9 / MVKM

Op 15 mei 1941 verongelukte het Fokker C-VII watervliegtuig V 9 bij de landing op MVK Morokrempangan. Hierbij kwam *leerling-onderofficier-vlieger D.J. Karrebeld* om het leven.

MLD 13 26-05-1941 Fokker T 14 / MVKM

Bij nevelproeven stortte op 26 mei 1941 het Fokker T.IV.a watervliegtuig T 14 nabij Soerabaja neer. Daarbij verongelukten de *officier van de marinestoomvaartdienst J.W.T.A. Kaijzer* en de *officier-zeevaarnemer M.P. van Vliet*.

MLD 14 17-06-1941 Fokker W 13 / MVKM

Op 17 juni 1941 vond er nabij Soerabaja een vliegongeval plaats met het Fokker C-XI watervliegtuig W 13 dat de levens eiste van *luitenant ter zee H.A.V.R. baron van Lanvick en vliegtuigmakersmaat J. Anzenberger* alias *Rokot*.

MLD 15 02-08-1941 Ryan S 20 / MVKM

Op 21 april 1941 verongelukte op het MVK Morokrempangan het Ryan lesvliegtuig S 20. *Adspirant-officier-vlieger J. Vermeijden* werd daarbij zwaar gewond en overleed dientengevolge op 2 augustus 1941 in de marine-afdeling van de Centrale Burgerlijke Ziekeninrichting te Soerabaja.

MLD 16 10-08-1941 Hudson N 7396 / SQ 320 / Leuchars

Op 10 augustus 1941 bevond de Hudson N 7396 zich tijdens een trainingsvlucht vanaf de vliegbasis Leuchars in het Schotse graafschap Fife laagvliegend in de omgeving van Dunino. Het toestel raakte opeens de grond, vloog in brand en werd totaal vernield. De *sergeant-vlieger A.M. ten Herkel* en *leerling-onderofficier-vlieger W. Hijkoop* verloren daarbij het leven.

MLD 17 19-08-1941 Hudson T 9413 / SQ 320 / Leuchars

Op 19 augustus 1941 ging de Hudson T 9413 "Ockenburg" verloren tijdens een verkenningsvlucht langs de Noorse kust ter hoogte van Stavanger, waarbij de vijf bemanningsleden omkwamen.

MLD 18 30-08-1941 Hudsons SQ 320 / Leuchars

Op 30 augustus 1941 keerden de Hudsons T 9380 "Waalhaven", V 9063 "Islawreker" en V 9065 "Moesi" niet terug van een patrouille langs de Noorse kust. Twaalf bemanningsleden vonden de dood. De "Islawreker" moest, nadat het door Duitse Bf 109-jagers zwaar was beschadigd, een noodlanding op zee maken. Drie inzittenden vonden daarbij een zeemansgraf en twee werden door de Duitsers uit zee opgepikt, nadat ze ongeveer vijf uur in het water hadden gelegen. Zij kwamen in krijgsgevangenschap terecht.

MLD 19 24-10-1941 Tiger Moth / Kemajoran

Op 24 oktober 1941 steeg vlieginstruuteur *majoorkonstabel J.A. Remmerswaal*³⁹ vanaf het vliegveld Kemajoran bij Batavia op met een Tiger Moth lesvliegtuig. Zijn leerling was de matroos-kustwachter E. Noldes van de marine-afdeling van het Vrijwillig Vlieger Corps te Batavia. Even na de start op circa 60 meter hoogte sloeg de motor af, waarna het toestel tegen een boom vloog en neerstortte. *Majoorkonstabel Remmerswaal* was op slag dood. Noldes overleefde het ongeval.

MLD 20 23-11-1941 Hudson T 9396 / SQ 320 / Leuchars

Op 23 november 1941 voerde de Hudson T 9396 "Vliegende Hollander" een aanval uit op een Duits konvooi, bestaande uit een passagiersschip, een vrachtvaarder en een escortevaartuig. Op het vrachtschip

kon een voltreffer worden geplaatst, maar tijdens het vuurgevecht met de Duitse oorlogsbodem werd de Hudson getroffen door een 20 mm granaat, die de vlieger, *sergeant C.A.E. van Otterloo*, zo ernstig verwondde dat deze kort daarop overleed. De vliegtuigcommandant (een waarnemer) wist het zwaar beschadigde toestel, zij het met moeite, veilig te Wick in Noord-Schotland aan de grond te zetten.

MLD 21 02-12-1941 Hudson V 9036 / SQ 320 / Leuchars

Op 2 december 1941 stortte de Hudson V 9036 "Makassar" neer tijdens een operationele vlucht voor de Noorse kust, nabij Lister (Listafyr). Bij deze ramp kwamen vier bemanningsleden om het leven. Hun stoffelijke resten werden door de Duitsers geborgen en bij de naburige plaats Vanse begraven.

MLD 22 06-12-1941 Catalina Y 44 / GVT 16

De Catalina Y 44 ging bij een ongelukkige landing op de binnenrede van Tandjong Pandan, Billiton, op 6 december 1941 verloren, waarbij vijf bemanningsleden de dood vonden.

MLD 23 18-12-1941 Dornier X 34 / GVT 7 (zie ook W 41)

Op 17 december 1941 werd in opdracht van de Commandant Zeemacht Nederlands-Indië een bombardement uitgevoerd op vijandelijke schepen nabij Miri op Brits Borneo. Van deze opdracht keerde de Dornier X 34 niet terug. De vliegboot bleek een noodlanding gemaakt te hebben op een riviertje aan de noordkust van Borneo, waarbij *militie-matros-vliegtuigmaker D. Floris* en *korporaal-vliegtuigmaker T.G. van der Beek* ernstig werden gewond. *Floris* overleed de volgende dag aan zijn verwondingen en *Van der Beek* op 22 december. De overlevenden, *officier-vlieger A. Baarschers*, *sergeant-vlieger J.M. van Halm*, *korporaal-telegrafist J.T. Burghardt* en *militie-matros-telegrafist K.A. Reen*, konden na een tocht van 200 kilometer door de binnenlanden de KNIL-post Long Nawang in Oost-Borneo nabij de grens van Serawak bereiken. Daar verschenen echter op 20 augustus 1942 de Japanners die hen zes dagen later executeerden, samen met een aantal eveneens naar Long Nawang gevluchte Europese militairen en burgers.

MLD 24 26-12-1941 Dorniers X 11, X 12 en X 25/ GVT 2, X 26 GVT 5.

Op 26 december 1941 werden vier Dornier 24K vliegboten, die op de watervliegbasis bij Kakas op het Tondanomeer (Minahasa, noordoost Celebes) met volle benzinetanks gereedlagen voor actie, door Japanse jachtvliegtuigen uit Kema vernietigd. Daarbij kwamen *sergeant-vlieger R. Siezen* en *vliegtuigmakersmaat C. Bruinhout* om het leven en raakte *sergeant-vlieger G.J. Evers* zwaar gewond. Sergeant-monteur C. van Dijk, die een schot door zijn arm gekregen had, redde *sergeant Evers* door met hem te blijven zwemmen tot een motorboot hen beiden uit het water kon komen halen. Op 4 januari overleed *Evers* in Soerabaja alsnog aan zijn verwondingen. Op 1 februari 1942 werd de vliegbasis door de Japanners bezet en na deze actie werd *inbeems bediende Kardjo* vermist.

MLD 25 29-12-1941 Dornier X 15 / GVT 1

Op 29 december 1941 keerde de Dornier vliegboot X 15 niet op haar basis Tajan aan de bovenloop van de Kapoeasrivier (W-Borneo) terug van een verkenningsvlucht boven de Zuid-Chinese Zee. Het laatste wat men hoorde was de melding van een luchtgevecht in Straat Karimata. Zes bemanningsleden werden als vermist beschouwd.

MLD 26 10-01-1942 Catalina's Y 58, Y 59 en Y 60 / GVT 17

Op 10 januari 1942 vond, samen met Amerikaanse Catalina's, een bomaanval op de Japanse landingsvloot voor Kema (Minahasa) plaats. Na het bombardement ontstond een luchtgevecht met Japanse drijvervliegtuigen, waarbij aan boord van de Catalina Y 60 *sergeant-vliegtuigmaker D.A. de Wijn* door een Japanse mitrailleurkogel om het leven kwam, terwijl de Y 58 vermist werd. Ongeveer 20 mijl uit de kust werd zij voor het laatst waargenomen. Hoewel de Y 59 nog alle moeite deed haar op te sporen, was zij voorgoed verdwenen en met haar de zes bemanningsleden.

MLD 27 21-01-1942 MVKM / Ryan

Ten gevolge van een vliegongeval met een Ryan lesvliegtuig nabij Maospati op Oost-Java, kwam de *adspirant-officier-vlieger W.T. Hepkema* op 21 januari 1942 om het leven en raakte *leerling-onderofficier-vlieger R. Harjono* zwaar gewond. Hij overleed op 25 januari aan zijn verwondingen in de Centrale Burgerlijke Ziekeninrichting te Soerabaja.

MLD 28 22-01-1942 Dornier X 14 / GVT 4

Op 22 januari 1942 ondernam de Dornier X 14 een evacuatievlucht van Soerabaja naar de Soengai Riko (een rivier die bewesten Balikpapan uitmondt). Op de rivier maakte de X 14 een ongelukkige landing en werd zij totaal vernield. Drie bemanningsleden overleefden het ongeval niet. De enige overlevende was *seinersmaat A. Hensing*. Hij werd na de inval van de Japanners krijgsgevangen gemaakt en vervolgens op 20 februari 1942 door hen vermoord. (zie ook W 22)

MLD 29 24-01-1942 Dornier X 19 / GVT 3

Op 24 januari 1942 werd de Dornier X 19 naar Groot Masalembo, een eiland in de oostelijke Javazee (halverwege de oostpunt van Madoera en Tandjong Selatan op Borneo), gezonden om Amerikanen op te pikken die afkomstig waren van een Flying Fortress, die een noodlanding had gemaakt. Zij werden niet teruggevonden. Op de terugvlucht kwam de vliegboot in een zware regenbui terecht. De vlieger zag de onder water staande sawah's bij Fort Menarie aan voor het Westervaarwater en landde daarop. Het toestel vloog tegen de sawahdijkjes. De brandstof in de tanks vatte dadelijk vlam, waardoor het toestel explodeerde. Drie inzittenden verloren daarbij het leven, de drie licht gewonde overlevenden konden naar de Centrale Burgerlijke Ziekeninrichting in Soerabaja worden vervoerd.

MLD 30 29-01-1942 Dornier X 29 / GVT 6

Op 29 januari 1942 voerde de Dornier X 29 tussen Tandjong Api en Kuching op West-Borneo een aanval uit op een vaartuig van omstreeks 300 ton, volgepakt met Japanse soldaten. Het raakte midscheeps in brand. Door vuur van het anti-luchtdoelgeschut van het Japanse vaartuig werd aan boord van de vliegboot *korporaal-vliegtuigmaker T. Veldman* gedood.

MLD 31 03-02-1942 MVKM Soerabaja

Op 3 februari 1942 bombardeerden Japanse vliegtuigen het MVK Morokrembangan en de te water liggende vliegboten en watervliegtuigen van de MLD. De *vliegtuigtelegrafistenmaat E.A. Hartsteen* en de *vliegtuigmakers J.H. Bruning* en *W.G. Hanss* gingen met de boten ten onder. Op 5 februari werd het bombardement herhaald en daarbij kwam *matroos M.G. Wiegman* op het vliegekamp om het leven.

MLD 32 09-02-1942 Catalina Y 38 / Ketapang

Op 9 februari 1942 landde de Catalina Y 38 in de monding van de Soengai Pawan bij Ketapang (W-Borneo), teneinde Europeanen op te pikken om hen naar Java te brengen. Opeens werd de vliegboot beschoten door laag overvliegende Japanse vliegtuigen. De inzittenden sprongen buiten boord. *Leerling-onderofficier-vlieger J.G. Persijn* werd daarbij door een kaaiman aangevallen en bloedde dood. Intussen waren de Japanners verdwenen en toen de bemanning, met meenemen van het stoffelijk overschot van *Persijn*, weer aan boord van de beschadigde Catalina geklommen was, steeg men op en vloog naar het MVKM te Soerabaja. Dit doel werd niet bereikt. In het Westervaarwater moest de Y 38 een noodlanding maken.

MLD 33 10-02-1942 Fokker W 12 / MVKM / GVT 13

Op 10 februari 1942 werd de W 12 - het op MVK Morokrembangan gestationeerde Fokker C-XI boordvliegtuig van de kruiser Hr.Ms. De Ruyter - boven Tjepoe, ten westen van Bodjonegoro op Oost-Java, door de Japanners neergeschoten. De vlieger kon zich met zijn parachute redden, doch de waarnemer, *luitenant ter zee G.J. van der Boom*, die zich zonder parachute vastklemde aan de vlieger, moest loslaten en stortte naar beneden. Hij overleefde het ongeval niet.

MLD 34 11-02-1942 Dornier X 29 / GVT 6

Op 11 februari 1942 maakte de Dornier X 29 vanuit Soerabaja een evacuatievlucht naar de omgeving van Bandjermasin. De Japanners waren daar al de vorige dag binnengetrokken en nabij de stad werd de vliegboot heftig beschoten. Van evacuatie van personeel kon geen sprake zijn. Als gevolg van de opgelopen schade moest de Dornier tijdens de terugvlucht een noodlanding maken in het Westgat tussen Madoera en de Jawawal, waarbij de boot over de kop sloeg en zonk. Drie bemanningsleden vonden de verdrinkingsdood, terwijl de commandant, de *officier-vlieger P.L.C. Adriani*, die tijdens de landing zwaar gewond was geraakt, door de twee andere overlevenden kon worden gered. Hij overleed de volgende dag aan zijn verwondingen.

MLD 35 23-02-1942 Catalina Y 47 / GVT 16

Bij terugkeer van een mijnenlegoperatie in Straat Banka verongelukte de Catalina Y 47 op 23 februari 1942 bij de landing op het MVK Tandjong Priok met verlies van vier bemanningsleden. De vlieger, *luitenant ter zee P.D.M.A. Bijlard*, raakte zwaar gewond en overleed als gevolg daarvan de volgende dag in het Militair Hospitaal te Batavia.

MLD 36 23-02-1942 Dornier X 21 / GVT 6

Van een mijnenlegvlucht naar Straat Bali en Straat Lombok keerde de Dornier vliegboot X 21 op 23 februari 1942 niet terug. De zevenkoppige bemanning moest als vermist worden beschouwd.

MLD 37 25-02-1942 Dornier X 17 / GVT 8

In de nacht van 24 op 25 februari 1942 werd door de vliegboten X 17 en X 18 een bomaanval uitgevoerd op Japanse schepen ter rede van Muntok op het eiland Banka. Op de terugvlucht naar de basis werden beide Dorniers bij het eiland Noordwachter, benoorden Straat Soenda, door Japanse jachtvliegtuigen neergeschoten. De bemanning van de X 18 kon zwemmend de wal bereiken. Zij werd opgepikt door de mijnenveger Hr.Ms. Djombang. Van de zes inzittenden van de X 17 werd niets meer vernomen. Op 6 oktober 1960 is een ondiepwatermijnenveger naar de vermiste *sergeant-vlieger P. Mahu* vernoemd.

MLD 38 03-03-1942 Broome.

De Dornier-vliegboten X 3, X 23 en X 28 werden op 2 maart 1942 vanaf Java naar de Roebuckbaai bij Broome, Noordwest-Australië, overgevlogen. De volgende dag vertrokken de Dorniers X 1 en X 20, alsmede de Catalina's Y 59, Y 60, Y 67 en Y 70, van Java naar Broome. Er was besloten dat niet alleen marinepersoneel, maar ook een aantal vrouwen en kinderen op deze evacuatie-tocht mee mocht. Liggend bij Broome, wachtend op een motorboot die de bemanningen en de passagiers naar de wal zou brengen, begon om 09.10 uur onverhoeds een luchtaanval van acht Japanse Navy-O-jagers. De uitwerking van de aanval was catastrofaal: een groot aantal doden en vermisten, onder wie 48 Nederlanders: 32 vrouwen en kinderen en 16 marinemannen.

Ter herinnering aan de 82 geïdentificeerde geallieerde militairen en Nederlandse evacués is op 25 april 2000 in Broome een "Allied War Memorial" onthuld.

MLD 39 08-03-1942 Catalina Y 63 / GVT 2

Op 27 februari 1942 werd de Catalina Y 63 op een verkenningsvlucht vanuit Tandjong Pandan naar Straat Banka door zes Japanse Nakajima Ki-27A jachtvliegtuigen aangevallen. Twee konden worden neergeschoten voordat de Y 63 zo zwaar beschadigd werd dat zij op het water een noodlanding moest maken. De zevenkoppige bemanning wist na een avontuurlijke tocht, grotendeels per prauw, die via de zuidkust van Sumatra voerde, de kustplaats Anjer Kidoel in de West-Javaanse residentie Bantam te bereiken. Daar gingen zij uiteen. De gewonde *sergeant-monteur*⁴⁰ C. van Dijk werd in Anjer Kidoel voor verzorging achtergelaten. Hij werd al spoedig door de Japanners gevangengenomen⁴¹. Twee groepen van ieder drie man gingen vervolgens langs verschillende routes op weg om te trachten Tjilatjap te bereiken. De leden van de ene groep, *sergeant-vlieger O. Noë*, *telegrafistenmaat H.A.J. Laane* en *vliegtuigtelegrafist F.H. van Dingstee*, zijn vermoedelijk op 8 maart in het Bantamse door de bevolking gedood. De andere groep is een dag eerder door Bantammers gevangen genomen en aan de Japanners te Tjilegon overgeleverd.

MLD 40 12-03-1942 Blackburn Botha L 6314

Op 12 maart 1942 kwam door een vliegongeval met de Blackburn Botha L 6314 bij Crouk-ny-Irey-Lhae-Rushen op het eiland Man de bij de MLD gedetacheerde *reserve sergeant-vlieger B.M. Aarts*⁴² om het leven.

MLD 41 15-03-1942 Hurricane. Nr: 12 FTS / Grantham

Ten gevolge van een vliegongeval met een Hurricane op 15 maart 1942 kwam de bij de MLD gedetacheerde *officier-vlieger W.B. Straver** nabij Londen om het leven.

MLD 42 11-04-1942 Jackson, Mississippi.

In april 1942 werd op de vliegbasis Jackson de "Royal Netherlands Military Flying School" opgericht. Van de 460 leerlingen, voor het grootste deel afkomstig uit Nederlands-Indië, werden er 126 aangewezen voor dienst bij de Marine Luchtvaartdienst en 334 voor dienst bij de Militaire Luchtvaart van het KNIL. Deze

vlietschool leed aanzienlijke verliezen door een reeks vliegongevallen tijdens de trainingen. De ML verloor tot eind 1943 daardoor 21 en de MLD 6 personeelsleden.

MLD 43 08-05-1942 Hudson V 8981 / SQ 320 / Bircham Newton

Op 8 mei 1942 keerde de Hudson V 8981 "Soerabaja", die met vijf andere Hudsons was vertrokken voor een patrouille benoorden de Waddenzee, niet terug. De vierkoppige bemanning werd vermist.

MLD 44 11-05-1942 Sachsenhausen (zie ook W 32 en W 33)

De OD'er *sergeant-vliegtuigmaker* J.J.H. Buïkes werd op 27 oktober 1941 in Den Helder gearresteerd vanwege spionage en illegaal wapenbezit. Hij werd na een schijnproces in Maastricht ter dood veroordeeld, vervolgens gedeporteerd naar het concentratiekamp Sachsenhausen bij Oranienburg en op 11 mei 1942 gefusilleerd.

MLD 45 13-05-1942 ms Brabant (zie ook OS 37)

MLD 46 15-05-1942 Hudson AE 525 / SQ 320 / Bircham Newton.

Op 15 mei 1942 voerde de AE 525 "Malang" samen met vijf andere Hudsons een verkenningvlucht uit in de buurt van de Friese waddeneilanden. Tijdens de terugvlucht naar Engeland stortte de "Malang" nabij Terschelling in zee. De vierkoppige bemanning werd vermist.

MLD 47 30-05-1942 Hudson V 9122 / SQ 320 / Bircham Newton.

In de nacht van 29 op 30 mei 1942 gingen twee Nederlandse Hudsons nabij Ameland verloren. De AM 929 "Cheribon" maakte een "ditch" in zee, maar de bemanning kon worden gered. De V 9122 "Wageningen" explodeerde door onbekende oorzaak hoog in de lucht. Hierbij kwamen de vier bemanningsleden om het leven.

Naar één van hen, *marinier* H.L. Emmens, is in Wagenborgen een straat vernoemd.

MLD 48 26-06-1942 Hudson T 9435 / SQ 320 / Bircham, Newton.

Op 26 juni 1942 vond een massale bomaanval, de zogenaamde "1000 Bomber-Raid", op Bremen plaats. Hieraan namen zes Nederlandse Hudsons van SQ 320 deel. De T 9435 "Balikpapan" ging tijdens de raid verloren. Het toestel werd boven Bremen neergeschoten. De vier bemanningsleden vonden daarbij de dood.

MLD 49 22-08-1942 KLM / Parkiet

De KLM Lockheed 14 Super Electra 'Parkiet', die op weg was van Suriname naar Curaçao, stortte op 22 augustus 1942 bij Piarco (Trinidad) in zee. Alle inzittenden, onder wie *luitenant ter zee* G.E.W. van Notten en vier burgertorpedomakers van de marine, kwamen daarbij om het leven.

MLD 50 14-09-1942 Makassar (zie ook W 42 en W 43)

Bij een ontvluchtingspoging uit het krijgsgevangenenkamp te Makassar (Celebes) werd de *militie-matros-vliegtuigmaker* M. Entrop door de Japanse bewakers gepakt en op 14 september 1942 samen met vier andere Nederlandse militairen geëxecuteerd.

MLD 51 26-10-1942 Hudson N 7302 / SQ 320 / Bircham Newton.

Tijdens een trainingsvlucht op 26 oktober 1942 verongelukte de Hudson N 7302 "Y" boven de Ierse Zee. *Korporaal-vliegtuigtelegrafist* R.J. van Woerkom kwam bij dit ongeval om het leven. De andere bemanningsleden konden worden gered.

MLD 52 09-11-1942 Hudson EW 912 / SQ 320 / Bircham Newton.

Op 9 november 1942 voerden twee Hudsons een aanval uit op een vijandelijk konvooi onder de Nederlandse kust. Hierna werd de EW 912 met haar vierkoppige bemanning vermist.

MLD 53 22-11-1942 Hudson EW 903 / No. 1 RAF Sillioth

Van de drie Hudsons die op de vooravond van 22 november 1942 met tussenpozen van één uur startten voor een "Nomad Patrol"²⁴³ langs de Nederlandse kust, keerde de EW 903 "E", die als laatste vertrokken was, niet terug. Van de bemanning werd niets meer vernomen.

- MLD 54** 11-01-1943 Hudson AM 863 / SQ 320 / Bircham Newton.
De AM 863, die op 11 januari 1943 verloren ging en waarbij de gehele bemanning om het leven kwam, is vermoedelijk in de Solway Firth neergestort. In die baai van de Ierse Zee is het wrak van een Hudson gevonden, waarvan men aannam dat dit het toestel in kwestie was.
- MLD 55** 27-01-1943 Hudson EW 919 / SQ 320 / Bircham Newton
In de nacht van 26 op 27 januari 1943 werden vier Hudsons uitgezonden om een Duits konvooi aan te vallen. De EW 919 is bij Terschellingerbank waarschijnlijk het slachtoffer geworden van Duits afweervuur (FLAK). Van het toestel en de vier bemanningsleden is niets meer vernomen.
- MLD 56** 29-03-1943 No. 4 Air Gunners School, Morpeth.
Op 29 maart 1943, tijdens een opleidingsperiode met Britse toestellen, kwamen vijf leden van SQ 320 om het leven ten gevolge van een botsing tussen twee Blackburn Botha's. De toestellen stortten neer nabij de RAF-Air Gunners School te Morpeth.
- MLD 57** 21-05-1943 Swordfish⁴⁴ / RNAS Arbroath
Bij een oefenvlucht op 21 mei 1943 vanaf het Royal Naval Air Station Arbroath stortte een Swordfish ten westen van Budden Ness in de Firth of Tay (Schotland) in zee. *Adspirant-reserve-officier-vlieger R.A.C. Heijne* verloor hierbij het leven.
- MLD 58** 01-06-1943 KLM DC 3 G-AGBB, Ibis.
Tijdens vlucht nr: 777A van Lissabon naar Bristol werd de KLM Douglas G-AGBB op 1 juni 1943 boven de Golf van Biskaye door een Duitse Ju 88 neergeschoten. Zeventien inzittenden vonden een zeemannsgraf, onder wie de tweede piloot *reserve officier-vlieger D. de Koning*.
- MLD 59** 15-06-1943 ss Hoegh Silverdawn (zie ook OS 50)
Bij de ondergang van ss Hoegh Silverdawn kwamen de *sergeanten-vliegtuigschutter C. Bruijn, D. van der Bijl* en *C.A. Palings*, alsmede *sergeant-vliegtuigtelegrafist A.C. Diets* om het leven.
- MLD 60** 27-06-1943 Hurricane Z 4922 / SQ 759 RNAS Yeovilton
Doordat zijn Hurricane Z 4922 neerstortte bij Ilton (Ilminster, Somerset) in het Verenigd Koninkrijk, kwam op 27 juni 1943 de bij de MLD gedetacheerde *officier-vlieger H.P.J. Tutein Noltbenius* om het leven. Hij werd op 30 juni begraven op de Churchyard Royal Naval Plot te Yeovilton.
- MLD 61** 30-07-1943 Mitchell⁴⁵ FR 144 / SQ 320 / Methwold⁴⁶.
Tijdens een met vijf toestellen in formatie gevlogen opdracht vanaf de Britse basis Methwold stortte de Mitchell FR 144 "B" op 30 juli 1943 van grote hoogte benoorden Vlieland in de Noordzee. Er werd geen spoor meer van het toestel en de vijf inzittenden gevonden.
- MLD 62** 23-08-1943 Albemarle P 1478
Op 23 augustus 1943 werd het vliegtuig Albemarle P 1478 vermist dat op weg was van Truxton-Hurn (Gloucester, Engeland) naar Gibraltar, vermoedelijk ten gevolge van vijandelijke actie. Onder de vermisten bevond zich de *officier van de marinestoomvaartdienst P.H. Blom*.
- MLD 63** 09-10-1943 Batoemerah, Ambon
Op 9 oktober 1943 werd krijgsgevangene *korporaal-vliegtuigmaker J. Sipabelut* te Batoemerah bij Ambon-stad door de Japanners geëxecuteerd. Hij zou een vluchtpoging hebben ondernomen.
- MLD 64** 20-10-1943 SQ 98 RAF / No. 12 OTU.
Tijdens een oefening nachtvliegen bij het RAF SQ 98 stortte een Mitchell op 20 oktober 1943 neer nabij Chipping Warden (Warwick). *Sergeant Z.W.C. Dekkers* vond daarbij de dood.
- MLD 65** 24-10-1943 Swordfish LS 398 / SQ 860 Dunino
Gedurende het nachtvliegen dook de Swordfish LS 398 bij een onderzeebootbestrijdingsoefening op 24 oktober 1943 in zee nabij het eiland May in de monding van de Firth of Forth. De vlieger werd opgepikt, maar de *telegrafist A.G. van Dam* werd vermist.

MLD 66 25-10-1943 Mitchells FR 166 en FR 178 / SQ 320 Lasham

Op 25 oktober 1943 werd door de Mitchell FR 178 "W" samen met andere vliegtuigen een raid uitgevoerd op het vliegveld Lanvéoc nabij Brest. Boven het doel aangekomen kwam het toestel in een hevig luchtafweervuur terecht en kreeg het een voltreffer. Het vloog daarop in brand en spatte in de lucht uiteen. De gehele bemanning, onder wie de squadroncommandant *hoofdofficier-vlieger E. Bakker*, kwam hierbij om het leven. Ook de FR 166 "R" werd tijdens deze raid getroffen. Het toestel maakte een noodlanding op zee. Hierbij verloor *sergeant-vlieger C.J. Bank* het leven en raakten de overige drie bemanningsleden in krijgsgevangenschap.

MLD 67 28-10-1943 Mitchell FR 174 / SQ 320 / Lasham

Op 28 oktober 1943 vertrokken vanaf de basis Lasham zes Nederlandse Mitchells van squadron 320 voor een aanval op de scheepvaart in de haven van Cherbourg. De FR 174 "K" kreeg tijdens de aanval een voltreffer van het Duitse afweergeschut en stortte brandend in zee. De gehele bemanning kwam om het leven.

MLD 68 26-11-1943 Mitchell FR 146 / SQ 320 / Lasham

Bij een aanval op 26 november 1943 op een V1-(raket)lanceerinstallatie in aanbouw te Martinvast, nabij Cherbourg (Frankrijk) kreeg de Mitchell FR 146 "O" een voltreffer van het Duitse afweergeschut, waardoor het in brand vloog. Men liet de bommenlast boven het doelgebied vallen, waarna de bemanning het toestel per parachute verliet. Van de gesprongen inzittenden verloren *sergeant-vlieger J.A. Kok* en *sergeant-vliegtuigtelegrafist J.H.H. de la Haije* het leven.

MLD 69 08-12-1943 Swordfish HS 274 / SQ 860

Op 8 december 1943 stortte de Swordfish HS 274 neer in de heuvels nabij Grangemouth (Schotland). De *officier-vlieger J. Evers* en de *officier-zeewaarnemer J.G. Hoffman* verloren hierbij het leven.

MLD 70 24-12-1943 Stuttgart

Toen de krijgsgevangen *korporaal-vliegtuigmaker H.F. Snijders* tijdens werkzaamheden in Stuttgart op 24 december 1943 ten 11.00 uur tussenbeide wilde komen bij een hooglopende ruzie tussen een medekrijgsgevangene en een Duitse bewaker, richtte de laatste zijn geweer op Snijders en vuurde. *Snijders* werd ernstig verwond en overleed vijf uur later.

MLD 71 28-12-1943 De Winton

Tijdens de opleiding op de RAF-vliegschool De Winton te Alberta (Canada) kwam de *leerling-onderofficier-vlieger A. Jansen* bij een vliegongeval om het leven.

MLD 72 04-01-1944 Mitchell N5-137 / SQ 18⁴⁷ / ML-KNIL.

Vanaf de basis Batchelor, circa 50 kilometer ten zuiden van Port Darwin, was de Mitchell N5-137 op patrouille. Bij een aanval op vijandelijke schepen bij Tenau op Timor, werd het vliegtuig op 4 januari 1944 door de Japanners neergeschoten. De vijfkoppige bemanning, onder wie de bij de ML gedetacheerde *sergeant-vliegtuigtelegrafist* van de MLD, *C.B. Gontha*, verloor daarbij het leven.

MLD 73 11-01-1944 Swordfish LS 244 / SQ 860

Op 3 januari 1944 scheepste een grondploeg van de MLD zich in aan boord van het MAC (Merchant Aircraft Carrier) vliegdekschip Acavus en op 5 januari vlogen de Nederlandse Swordfishes "op" aan boord. Vijf dagen na het opvliegen vertrok de Acavus naar zee en sloot zich aan bij een konvooi bestaande uit 64 schepen. Op 11 januari werd de eerste patrouille boven de Atlantische Oceaan gevlogen. Het weer was slecht en werd met het uur slechter. Vermoedelijk heeft men aan boord van de LS 244 (Zwaardvis) de windsnelheid onderschat, waardoor het vliegtuig niet tijdig het konvooi heeft kunnen bereiken en een noodlanding op zee heeft moeten maken. Het is niet gelukt de bemanning in veiligheid te brengen.

MLD 74 13-02-1944 SQ 129

Tijdens een oefenvlucht boven Noord-Schotland op 13 februari 1944 botste een Mitchell bij Peterhead tegen de berg Waghton Hill. De vier inzittenden, onder wie de bij de MLD gedetacheerde *officier-vlieger H.F. Buiskool*, werden daardoor op slag gedood.

MLD 75 15-02-1944 Mitchell FL 194 / No. 13 OTU Bicester
Tijdens een trainingsvlucht stortte de Mitchell FL 194 op 15 februari 1944 neer te Gawcott, Buckingham Road (Engeland). Drie inzittenden kwamen daarbij om het leven.

MLD 76 27-02-1944 Mitchell N5-191 / SQ 18 / ML-KNIL
Bij de overtocht van een groep B25-Mitchells tussen Californië en de Hawaï-eilanden verongelukte op 27 februari 1944 de N5-191 vanwege een mankement aan het brandstofsysteem. De vlieger was gedwongen een noodlanding op zee te maken in de nabijheid van een van de ondersteuningsschepen die speciaal op de route voor deze “ferry-vluchten”⁴⁸ waren geplaatst. Tijdens de landing op het ruwe zeeoppervlak ontplofte een van de brandstoftanks en uit de vuurzee die daarna ontstond, ontkwam slechts een radiotelegrafist. Hij werd enige tijd later door een reddingsboot van het ondersteuningsschip uit het water gehaald. De overige bemanningsleden kwamen om. Het waren drie militairen van de ML en *sergeant-vlieger J. de Wal* van de MLD.

MLD 77 06-03-1944 Mitchell N5-179 / SQ 18 / ML-KNIL
Op 6 maart 1944 werd er op Toeal (Kei-eilanden) een nachtaanval uitgevoerd door negen Mitchells. Van verschillende hoogten werd het doelgebied gebombardeerd. Er was bijna geen luchtafweer, maar er werden drie tot vijf Japanse nachtjagers waargenomen. Lichtspoorruitie werd gezien en men zag een explosie in de lucht. Van deze opdracht kwam één toestel niet terug: de N5-179. De bemanning bestond uit *sergeant-vlieger E. Soeterik* van de MLD, drie leden van de ML en twee vliegtuigschutters van de Australische luchtmacht.

MLD 78 15-03-1944 Hellcats JV 161 en JV 166 / SQ 1840 Stretton
Teneinde met Grumman “Hellcats” jachtvliegtuigen te gaan opereren vanaf vliegdekschepen werd een aantal MLD-vliegers gedetacheerd bij SQ 1840. Op 15 maart 1944 vond bij de vliegbasis Stretton, halverwege Manchester en Liverpool, een botsing plaats tussen twee Hellcats. Het vliegtuig waarvan *sergeant-vlieger A.J. Smith* inzittende was, brandde geheel uit. *Smith* vond daarbij de dood. De *officier-vlieger P.J. Huijjer* trachtte zich per parachute te redden, doch de hoogte was te gering. Hij verongelukte eveneens. Zij werden op 20 maart begraven op het kerkhof van Appleton Church nabij Warrington.

MLD 79 20-03-1944 Mitchell FR 141 / SQ 320 Dunsfold⁴⁹
Bij een aanval op de V1-lanceerinrichting bij Flixecourt, op 20 maart 1944 explodeerde een granaat van een Duits afweergeschut vlak bij de Mitchell FR 141 “B”. Het toestel trok steil op uit de formatie en dook daarna loodrecht naar beneden. Het boorde zich in de buurt van het dorp Bourbon in de grond, waarbij de vierkoppige bemanning de dood vond.

MLD 80 27-03-1944 Hellcats / SQ 1847
Op 27 maart 1944 botsten boven het graafschap Londonderry, nabij Tullybriland, twee Hellcats tegen elkaar. *Officier-vlieger J. Blok* en *sergeant-vlieger S. de Ridder* verloren bij dit ongeval het leven.

MLD 81 08-04-1944 Mitchell FR 149 / SQ 320 Lasham
Op 8 april 1944 kwam op de RAF-basis Lasham bij Hampshire de *vliegtuigmaker P. Kwast* om het leven bij een poging de brand van de motor van Mitchell FR 149 te blussen. Hij werd begraven te Brookwood.

MLD 82 26-04-1944 Wildcat FN 245 / SQ 759
De *officier van de marinestoomvaartdienst G.A. Mallee* was in het voorjaar van 1944 als leerling-vlieger gedetacheerd bij het Britse SQ 759, gebaseerd op het Royal Naval Air Station Yeovilton in Somerset. Tijdens een oefenvlucht op 26 april 1944 met de Wildcat FN 245 vloog hij op een gegeven moment te laag, raakte een boom aan de rand van het vliegveld en stortte omgekeerd neer. Hij was op slag dood.

MLD 83 28-04-1944 Hellcat FN 390 / SQ 1847
Toen de zuurstofinstallatie op circa 26.000 voet onklaar raakte, stortte de Hellcat FN 390 op 28 april 1944 neer bij Ballymena (Noord-Ierland). *Officier-vlieger E.H. den Hollander* overleefde dit ongeval niet. *Den Hollander* werd begraven op het Creggan Church Cemetery te Englinton, Noord-Ierland.

MLD 84 18-05-1944 Hellcats JV 182 en FN 376 / SQ 1847 RNAS Eglinton
Op 18 mei 1944 vond bij een nachtelijke oefening formatievliegen een botsing plaats tussen twee Hellcats. De vliegtuigen stortten vanaf een hoogte van 300 meter neer in de Lough Foyle bij Londonderry. De *officier-vlieger H.C. de Jager** en *sergeant-waarnemer F.C.M. Brogtrop** verloren hierbij het leven. Beide bij de MLD gedetacheerde vliegers van de Militaire Luchtvaart werden op 23 mei 1944 begraven te Eglinton.

MLD 85 06-06-1944 Hellcat FN 404 / SQ 1847
Tijdens "Fighter Direction Exercises" stortte de Hellcat FN 404 van *officier-vlieger Th. Limbosch* op 6 juni 1944 neer ten zuidoosten van Arran Island in de Mull of Kintyre. Uitgebreide reddingspogingen hadden geen succes.

MLD 86 08-06-1944 Mitchells FR 150 en FR 182 / SQ 320 Dunsfold
Kort na de start op 8 juni 1944 vanaf de RAF-basis Morley in Norfolk, met het doel het spoorwegemplacement te Vire aan de Normandische kust te bombarderen, kwamen de Mitchells FR 150 "W" en FR 182 "R" met elkaar in botsing. De toestellen vlogen in brand waardoor hun bommenladingen explodeerden. Zij stortten neer nabij Horsham in Surrey. Niemand van de beide bemanningen kon zich redden.

MLD 87 08-06-1944 Mitchell FR 179 / SQ 320 Dunsfold
De Mitchell FR 179 "I" werd op 8 juni 1944 boven Coutances (Frankrijk) door Duits afweergeschut neergeschoten. Zij was op weg naar Vire om aldaar het spoorweg-emplacement te bombarderen. De bemanning kwam om het leven.

MLD 88 13-06-1944 Mitchell FR 205 / SQ 320 Dunsfold
Na een aanval op het spoorwegemplacement te Lisieux (halverwege de spoorlijn Cherbourg-Parijs) in de nacht van 12 op 13 juni 1944, werd de Mitchell FR 205 "O" aangeschoten en stortte neer. De vijfkoppige bemanning werd gedood en bij Lisieux begraven. Hun stoffelijke resten werden na de oorlog herbegraven op het Ereveld Grebbeberg.

MLD 89 20-06-1944 Mitchell FR 151 / SQ 320 Dunsfold
Op 20 juni 1944 werd de Mitchell FR 151 "C", die op weg was voor een aanval op een V1-raket lanceeropstelling nabij Valry (Frankrijk), geraakt door Duits afweervuur en stortte neer. Het toestel sloeg te pletter in een akker te Frichmesnel nabij Clères. De vier bemanningsleden kwamen daarbij om het leven.

MLD 90 23-06-1944 Mitchell N5-162 / SQ 18 Batchelor
Tijdens aanvallen op Japanse schepen en vliegvelden bij en op de Kei-eilanden door vier vliegtuigen op 23 juni 1944 werd de Mitchell N5-162 van de "Marine-flight" van de ML (zie noot 53) door de Japanners aangeschoten. Het toestel stortte in de Banda Zee ter hoogte van Tioor (Kei-eilanden). De zes inzittenden vonden een zeemansgraf, onder wie vier man van de MLD.

MLD 91 24-06-1944 Mitchell FR 204 / SQ 320 Dunsfold
Op 24 juni 1944 werd de Mitchell FR 204 "S" na een aanval op Château d'Ansenne (Frankrijk) geraakt door een voltreffer van het Duitse afweergeschut. Het toestel stortte neer. Geen der bemanningsleden kon het toestel tijdig verlaten.

MLD 92 06-07-1944 Hudson KF 790 / IJsselmeer
In het voorjaar van 1942 evacueerde militie-matroos *J.A. Walter* vanuit Nederlands-Indië naar Engeland. Bijna gelijktijdig vertrok verzetsman *J. Bockma* vanuit Nederland via Frankrijk en Spanje naar Algiers. Daar nam hij dienst bij het Vreemdelingenlegioen, deserteerde en voer met een Noors schip naar Engeland. Beide Nederlanders werden in juni 1943 als dienstplichtig sergeant van speciale diensten opgenomen in de Koninklijke Marine (MLD) en vervolgens gedetacheerd bij de RAF voor het volgen van een telegrafistenopleiding in Blackpool. Tijdens deze opleiding werden zij benaderd door de BBO Londen om in hun organisatie te komen werken als geheim agent/macronist. Zij werden in juli 1944 uit de marine gedemobiliseerd en ingelijfd bij de Koninklijke Landmacht. In de nacht van 5 op 6 juli 1944 vertrokken zij met twee andere geheim agenten aan boord van het vliegtuig Hudson FK 790 naar hun droppingsgebied in Nederland. Boven de Waddenzee werd hun vliegtuig aangeschoten door een Duitse nachtjager en stortte

neer in het IJsselmeer. Geen van de inzittenden overleefde dit drama. De stoffelijke overschotten van *Bockma* en *Walter* werden op 14 juli door een vissersvaartuig nabij Kornwerderzand gevonden en overgedragen aan de politie te Makkum.

MLD 93 26-07-1944 Mitchell FR 185 / SQ 320 Dunsfold

Na een geslaagde aanval op een olie en benzine-opslagplaats te Fontainbleau in de avond van 26 juli 1944 werd tijdens de terugvlucht de Mitchell FR 185 "Z" ten zuiden van Dreux door Duits afweergeschut geraakt. Het toestel stortte met brandende motoren neer. De gehele bemanning kwam om het leven.

MLD 94 29-07-1944 Mitchell FR 158 / SQ 320 Dunsfold

Op 29 juli 1944 vertrok de Mitchell FR 158 "W" voor een solo-aanval op een Duitse geschutopstelling nabij Garnetot aan de Laize rivier. Van deze vlucht keerde het toestel niet terug. De vier bemanningsleden vonden de dood en zijn thans begraven op het Ereveld Grebbeberg.

MLD 95 03-08-1944 Hellcats JV 178 en JV 194 / SQ 1840

Bij een start vanaf het Britse vliegkampschip HMS Formidable op 3 augustus 1944 in de Atlantische Oceaan ten westen van Schotland verongelukten de Hellcats JV 178 en HV 194. De *officieren-vlieger C.A.D. van Dongen* en *H. Laufer* verloren daarbij het leven.

MLD 96 09-08-1944 Mitchell FR 186 / SQ 320 Dunsfold

Op 9 augustus 1944 werden de munitieopslagplaatsen in Fôret de Lyons in Frankrijk door Mitchells aangevallen. De FR 186 "B" nam aan deze actie deel. Door afweervuur werd het toestel ernstig beschadigd en raakte de *korporaal-vliegtuigschutter E.E.G. de Preter* zwaar gewond. De FR 186 vloog terug naar Engeland en landde op een vliegveld te Friston in Sussex. *De Preter* werd naar het Prinsess Alice Hospitaal in Eastbourne vervoerd, maar overleed op 11 augustus aan zijn verwondingen.

MLD 97 19-08-1944 Mitchell N5-210 / SQ 18 Batchelor

Tijdens een aanval op het vliegveld Langgoer op de Kei-eilanden op 19 augustus 1944 werd de Mitchell N5-210 van de "Marine-flight" boven Langgoer door het Japanse afweergeschut aangeschoten en stortte brandend neer. De bemanning, onder wie drie MLD'ers, overleefde deze ramp niet.

MLD 98 18/19-08-1944 Mitchell FW 258 / SQ 320 Dunsfold

In de nacht van 18 op 19 augustus 1944 moesten door enkele Mitchells lichtfakkels afgeworpen worden boven de 'zak van Falaise', benoorden Le Havre. De FW 258 "G" werd geraakt door luchtafweervuur en stortte neer. De vierkoppige bemanning werd aanvankelijk begraven op het Banneville British War Cemetery, doch later herbegraven op het Militair Ereveld Grebbeberg in Rhenen.

MLD 99 30-08-1944 Mitchell FW 268 / RAF SQ 89

Op 30 augustus 1944 werd de Mitchell FW 268 tijdens een buiklanding te Goldalming (Engeland) zwaar beschadigd. De bij de MLD gedetacheerde *officier-vlieger C.W. Waardenburg** overleefde dit ongeval niet.

MLD 100 01-09-1944 Mitchell N5-214 / SQ18 Batchelor

Samen met vliegtuigen van de Australische luchtmacht werden acht vliegtuigen van SQ 18 uitgestuurd om het vliegveld Langgoer op de Kei-eilanden opnieuw te bombarderen. Tijdens deze opdracht werd de Mitchell N5-214 van de "Marine-flight" door de Japanners aangeschoten. Het viel brandend naar beneden, explodeerde op 5.000 voet hoogte en viel in stukken uit elkaar. De bemanning overleefde dit drama niet.

MLD 101 05-09-1944 Eindhoven

Officier-vlieger buiten dienst A. Elkerbout was lid van het Nationaal Comité van het Verzet en actief bij de onderduikershulp in de regio Eindhoven. Hij werd op 19 april 1944 gearresteerd, opgesloten in het Grootseminarium te Haaren en later naar het concentratiekamp Vught overgebracht. Op 5 september 1944 werd hij bij de ontruiming van het kamp gefusilleerd.

In Eindhoven is een laan naar *Elkerbout* vernoemd.

MLD 102 06-09-1944 Mauthausen (zie noot 68)

Officier-zeevaarnemer Josef Bukkens werd als agent van het Britse Special Operations Executive op 26 februari 1942 gedropt tussen Katwijk en Den Haag. Hij werd slachtoffer van het “Englandspiel” en na zijn “dropping” door de Duitsers gearresteerd. Op 6 september 1944 werd hij in Mauthausen om het leven gebracht.

MLD 103 07-09-1944 Dakota C47 DT941 / ML

Op 6 september 1944 steeg het transportvliegtuig Dakota C47 DT941 van de Militaire Luchtvaart op vanaf Merauke (NNG) met bestemming Australië. Sindsdien werd niets meer van het toestel en zijn bemanning vernomen. Onder de 25 inzittenden bevonden zich drie marinemannen en een bij de MLD gedetacheerde ML-vlieger. In 1989 werd ten noorden van de plaats Morssman aan de Koraalzee (Queensland, Australië) het wrak gevonden.

MLD 104 28-10-1944 Waalsdorpervlakte

Als gevolg van zijn illegale acties in bezet Nederland werd de ondergedoken *leerling-onderofficier-vlieger Nico Corstjanje* op 27 oktober 1944, een dag voor de bevrijding van zijn geboorteplaats Goes, in Scheveningen door de Duitse politie gearresteerd en de volgende dag op de Waalsdorpervlakte gefusilleerd.

MLD 105 15-11-1944 Noord-Bergum

Korporaal-vliegtuigmaker J. Bakker meldde zich niet om in krijgsgevangenschap te gaan, maar sloot zich aan bij de Landelijke Organisatie en verrichte diverse illegale werkzaamheden. Hij werd op 15 november 1944 door de SD gearresteerd en opgesloten in de gevangenis te Leeuwarden. Daar werd hij aan verhoren onderworpen en dusdanig mishandeld dat hij in het ziekenhuis moest worden opgenomen. Al spoedig werd hij opgehaald door twee SD'ers en vervolgens op 15 december 1944 in het Terluinslaantje te Noord-Bergum door hen vermoord.

MLD 106 28-11-1944 Soerabaja

Op 28 november 1944 werd, na een vlucht poging uit de Boeboetan-gevangenis te Soerabaja, de *korporaal-vliegtuigmaker J. Kitoe* door de Japanners doodgeschoten.

MLD 107 29-11-1944 Mitchell FR 207 / SQ 320 Melsbroek⁵⁰

Op 29 november 1944 werd de Mitchell FR 207 “U” bij een aanval op de spoorbrug over de IJssel te Deventer getroffen door een Duitse luchtafweergranaat. Het projectiel sloeg in onder de geschutskoepel en doodde *sergeant-vliegtuigtelegrafist A. Hamelink*. De andere inzittenden bleven ongedeerd en brachten het zwaar beschadigde toestel veilig naar de basis.

MLD 108 29-12-1944 Mitchell FV 928 / SQ 320 Melsbroek

Op 29 december 1944 werden Duitse troepenconcentraties in het Belgische Ardennendorpje Vielsalm door Mitchells aangevallen. De FV 928 werd tijdens de terugvlucht boven Goronne in beide motoren door afweervuur getroffen, waarop de bemanning het toestel moest verlaten. De vlieger, de waarnemer en één der vliegtuigschutters lukte dat. De andere schutter, *sergeant J. Jillings*, werd met het toestel de dood in gesleept.

MLD 109 13-01-1945 Mitchells FW 227 + FR 181 / SQ 320 Melsbroek

Op 13 januari 1945 werd met 12 Mitchells een aanval uitgevoerd op Manderfeld bij de Duits-Belgische grens. De FW 227 “P” kreeg een voltreffer van het afweergeschut en explodeerde in de lucht. Waarschijnlijk door de luchtdruk van die explosie sloeg de FR 181 “R” een halve slag om, vloog nog even in rugvlucht en stortte vervolgens neer. De bemanningsleden van beide toestellen kwamen hierbij om het leven. De stoffelijke resten van de bemanningsleden van de FW 227 werden later herbegraven op de Algemene Begraafplaats “Rusthof” bij Amersfoort. Onder de acht omgekomenen bevond zich de Belgische *luitenant-vlieger G.F. Mertens* die met ingang van 4 november 1944 bij SQ 320 was gedetacheerd.

MLD 110 03-02-1945 Lancaster PA 158 / SQ 90 Bomber Command

Op 3 februari 1945 werd de Lancaster bommenwerper PA 158 neergeschoten ter hoogte van Mönchengladbach (Duitsland). De bemanning, onder wie de bij SQ 90 gedetacheerde *officier-vlieger J.J. Buning*, verloor hierbij het leven.

MLD 111 09-02-1945 Mitchells FR 165 + FW 212 / SQ 320 Melsbroek

Op 9 februari vertrokken zeventien Mitchells voor een aanval op de Duitse stad Geldern. Ongeveer een kwartier na de start, boven het Belgische Tienen (Tirlemont), kwamen de FR 165 en de FW 212 met elkaar in botsing en stortten onmiddellijk neer. De vijf bemanningsleden van de FW 212 (vier Nederlanders en een Engelsman) zagen geen kans meer het toestel te verlaten. Van de FR 165 slaagden de vlieger en de waarnemer er in zich per parachute in veiligheid te stellen. De twee sergeanten-vliegtuigschutters lukten dat niet. Zij kwamen om.

MLD 112 13-02-1945 Spitfire IRK 892 / SQ 322

De bij (Dutch) Squadron 322 gedetacheerde *officier-vlieger E. Ditmarsch* keerde met zijn Spitfire IRK 892 niet op de basis Woensdrecht terug van een operatie boven bezet Nederland, op 13 februari 1945 in de omgeving van Oegstgeest.

MLD 113 16-02-1945 Mitchell FR 145 / SQ 320 Melsbroek

Tijdens een operationele vlucht boven Duitsland werd de Mitchell FR 145 "P" boven Weeze door afweervuur geraakt. Tijdens de terugvlucht maakte zij een noodlanding nabij Eindhoven. Daarbij kwam de bij de MLD gedetacheerde Britse *vliegtuigtelegrafist Warrant Officer D.P.G. Miller* om het leven.

MLD 114 18-02-1945 Dachau

Reserve officier-vlieger M.C. Moes werd op 4 augustus 1942 als lid van de OD door de Duitsers gearresteerd. Hij werd op het tweede OD-proces veroordeeld en vervolgens naar het concentratiekamp Dachau gedeporteerd. Als gevolg van ontberingen en uitputting overleed hij op 18 februari 1945.

MLD 115 23-02-1945 Mauthausen

Op 23 februari 1945 werd de *adspirant officier-vlieger C.M. Popelier* in het concentratiekamp Mauthausen door de Duitsers om het leven gebracht. Hij was met twee cadetten op 10 januari 1944 tijdens de verhuizing van het krijgsgevangenenkamp Stalag 371 te Stanislaw naar Neubrandenburg ontsnapt, doch kort daarop in de Karpaten opgepakt en teruggebracht. Vervolgens werd hij gedeporteerd naar het concentratiekamp Gross-Rosen (50 kilometer ten zuidwesten van Breslau) en kwam uiteindelijk in juni 1944 in Mauthausen terecht, waar hij zijn einde vond.

MLD 116 05-03-1945 Spitfire RR 240 / SQ 322

Op 5 maart 1945 keerde de bij de MLD gedetacheerde, maar aan de RAF uitgeleende *officier-vlieger J. Vlug* niet terug van een patrouillevlucht boven Duitsland. Het toestel, de Spitfire RR 240, stortte neer ten noorden van de Wesel. Het stoffelijk overschot van de vlieger werd op 7 maart gevonden.

MLD 117 28-03-1945 Musquito MM 131 / SQ 139 RAF Upwood

SQ 139 op RAF basis Upwood nam in de nacht van 27 op 28 maart 1945 met acht Musquito's als "Pathfinder Force" deel aan een raid naar Berlijn. De Musquito MM 131 van de *officier-vlieger A.A.J. van Amsterdam** keerde daarvan niet terug.

MLD 118 28-03-1945 Mitchell HD 392

Tijdens een operationele vlucht werd de Mitchell HD 392 boven Duitsland, nabij Engelskirchen, op 28 maart 1945 door afweervuur geraakt. De bij de MLD gedetacheerde Britse *vliegtuigschutter H. Swinnerton* werd daarbij gedood.

MLD 119 21-04-1945 Liberator⁵¹ / Coastal Command RAF.

Een Britse Liberator-bommenwerper stortte op 21 april 1945 neer in het bos van Norland nabij Årestrup (Denemarken). De elf inzittenden, onder wie de Nederlandse vliegtuigcommandant *luitenant ter zee N. Guilonard*, werden allen gedood. De Duitse Weermacht begroef hen de volgende dag ter plaatse. De Deense autoriteiten zorgden ruim twee jaar later voor een herbegraving in Årestrup.

MLD 120 02-05-1945 SQ 320 Achmer

Op 2 mei 1945 verloren de *sergeant-zeevaarnemer J. Bootsma* en de *sergeant-vliegtuigschutter A.M. Heijblom* het leven als gevolg van een munitieontploffing op het vliegveld Achmer nabij Osnabrück, waarheen SQ 320 eind april was verplaatst.

- MLD 121** 18-05-1945 Spitfire LF III, NF 588 / SQ 802
Tijdens een oefenvlucht moest de Spitfire NF 588 op 18 mei 1945 een noodlanding maken bij Abroath in Schotland. Hierbij raakte de *adspirant-reserveofficier-vlieger M.L. van den Brink* zwaar gewond. Hij overleed enige uren later in het hospitaal.
- MLD 122** 02-06-1945 Mitchell 44-31257
Ten gevolge van een ongeval te Grass Valey nabij Sacramento in Californië tijdens een ferryvlucht met de B25J-30-NC Mitchell no: 44-31257, verloren de *officieren-vlieger R.E. Basenau, C.C. Jager en B.G. de Vries* op 2 juni 1945 het leven.
- MLD 123** 08-07-1945 Liberator KH 296 / SQ 321 / China Bay
In de nacht van 8 op 9 juli 1945 vertrokken drie Liberators van de basis China Bay bij Trincomalee (Ceylon) naar de Cocoseilanden. De als laatste vertrokken Liberator KH 296 stortte direct na de start in zee. Vier bemanningsleden verloren daarbij het leven.
- MLD 124** 24-07-1945 Corsair / SQ 1842
Bij het bombarderen van Japan vanaf het vliegkampschip HMS Formidable stortte de Change-Vought Corsair van *officier-vlieger B.K. Swart* op 24 juli 1945 neer boven Kurashiki (Zuidoost-Honshū). Hij verloor daarbij het leven.
- MLD 125** 01-08-1945 Kitty Hawk C3-534 / SQ 120
Aan boord van de Curtiss P40N Kitty Hawk jachtvliegtuigen van SQ 120, dat vanuit Australië opereerde, hebben twee vliegers van de MLD deelgenomen aan acties tegen de Japanners. Hiertoe werd het squadron in april 1945 naar Merauke gedirigeerd en vervolgens naar Biak. Vooral vanuit Biak werden de Japanse troepen op Nieuw-Guinea geducht aangevallen. De voornaamste doelen waren Manokwari, Sorong en Babo. Bij een aanval op Manokwari op 1 augustus 1945 werd de Kitty Hawk C3-534 van *sergeant-vlieger F. Hirdes* neergeschoten. Hij kwam daarbij om het leven.
- MLD 126** 30-08-1945 Dakota KJ 974 / SQ 24 RAF Transport Command
Tijdens een transportvlucht met de Dakota KJ 974 vanaf de luchthaven Bouches-Du-Rhône te Istres (Zuid-Frankrijk) stortte het toestel op 30 augustus 1945 boven het Rhônedal neer tijdens een hevige onweersbui. Alle inzittenden, onder wie de vliegtuigcommandant *officier-vlieger A.J. Daniëls* en *luitenant ter zee P.W. Ree* kwamen bij deze ramp om het leven.
De stoffelijke resten van beide militairen waren aanvankelijk in Marseille ter aarde besteld, maar dat van *Daniëls* is in 1957 door de OGS herbegraven op het Nederlandse Ereveld te Orry-la-Ville in de gemeente Senlis, dépt. Oise, omgeving Parijs. *Ree* werd herbegraven op het Ereveld Loenen.
- MLD 127** 03-01-1946 Anson I MG-445
Tijdens een vlucht naar Jurby op het eiland Man vloog op 3 januari 1946 de Avro Anson I MG-445 tegen een hoge heuvel en verongelukte. *Matroos B.B. Komkommerman* kwam daarbij om het leven.
- MLD 128** 11-02-1946 Albacore⁵²
Tijdens een oefenvlucht boven het Kanaal stortte op 11 februari 1946 een Albacore in zee. Hierbij verdrong de *officier-vlieger E.K. van Dam*.
- MLD 129** 11-02-1946 Sea Musquito
Tijdens een solo-oefenvlucht vanaf de basis Croft stortte een Sea Musquito op 11 februari 1946 in de Firth of Forth (Schotland). *Officier-vlieger E.K. van Unen* kwam daarbij om het leven.
- MLD 130** 14-02-1946 Mosquito
Tijdens een solo-oefenvlucht vanaf de basis Croft stortte op 14 februari 1946 nabij Croft ter hoogte van West Hartlepool een Musquito in de Noordzee. *Sergeant-vlieger G. la Hei* verdrong daarbij.
- MLD 131** 07-10-1946 Firefly F15 / MVKV

Op 7 oktober 1946 vond een ernstig ongeluk plaats boven Apeldoorn als gevolg van stunts met de Firefly F 15. Hierbij stortte het toestel boven op een school, waarbij een aantal kinderen en de *sergeant-vlieger* M.G.D. Christern de dood vonden.

MLD 132 07-12-1946 Walrus PH-NAV

Marinevliegers vlogen ook op de Walrus amfibievliegboten van het fabrieksschip Willem Barentsz voor de walvisvangst. Bij een ongeluk met de PH-NAV bij Kaapstad op 7 december 1946 kwam de vlieger, *luitenant ter zee* L. Kuiper, om het leven.

MLD 133 10-12-1946 Firefly F 9

Tijdens een ferryvlucht van Engeland naar Nederland met de Firefly F 9 werd het toestel op 10 december 1946 vermist. De bij de MLD gedetacheerde *officier-vlieger* W. Saltykoff* is vermoedelijk met het vliegtuig in de Noordzee gestort. Er werd niets meer van hem vernomen.

MLD 134 26-01-1947 Catalina P 204 / MVKM

Tijdens de landing in zee bij Gilimanoek op Bali op 26 januari 1947 brak de Catalina vliegboot P 204 in tweeën juist ter hoogte van de zitplaats van de vlieger. Ten gevolge daarvan werd de *sergeant-vlieger* E. Muller gedood. De andere inzittenden werden door de torpedobootjager Hr.Ms. Piet Hein opgepikt en met het stoffelijke overschot van Muller naar Soerabaja gebracht.

MLD 135 14-05-1947 Firefly F 24 / SQ 860

Tijdens een luchtverkenningvlucht boven het Weliranggebergte op Oost-Java stortte op 14 mei 1947 door onbekende oorzaak de Firefly F 24 neer in de omgeving van Kemloko-Patjet. De inzittende *korporaal der mariniers* J.J. van Seggelen werd uit het toestel geslingerd en raakte buiten bewustzijn. Naar het zich liet aanzien was de vlieger, *sergeant-vlieger* J.J.M. Olde Weghuis, tijdens de crash bewusteloos of gewond geraakt en niet in staat het vliegtuig, dat in brand was gevlogen, te verlaten. Van Seggelen werd de volgende dag door het Republikeinse leger gevangengenomen. Van hem is niets meer vernomen. Op het monument "Nederlands Oost-Indië" in Tilburg wordt Olde Weghuis herdacht.

MLD 136 29-05-1947 Avro Anson / LSK Gilze Rijen

Bij een ongeval tijdens een training met een Avro Anson vanaf het vliegveld van de LSK Gilze Rijen kwamen op 29 mei 1947 zes MLD'ers om het leven.

MLD 137 21-07-1947 Firefly F 22 / SQ 860

Tijdens de Eerste Politionele Actie op Oost-Java werd de Firefly F 22 op 21 juli 1947 getroffen door vijandelijk vuur en moest een noodlanding maken bij Pandakan. Dit werd waargenomen door de commandant van SQ 860 vanuit diens Firefly. De F 22 brandde vervolgens geheel uit. Volgens ooggetuigen kon de *officier-vlieger* R. Visser zich uit het toestel redden, maar werd vermoedelijk daarna door de plaatselijke bevolking om het leven gebracht.

MLD 138 04-08-1947 Firefly F 27 / SQ 860

Tijdens de Eerste Politionele Actie werd de Firefly F 27 op 4 augustus 1947 boven Kamal op Madoera neergeschoten. *Sergeant-vlieger* G.H. Verberne verloor daarbij het leven.

MLD 139 21-07-1948 Mitchell A-21 / SQ 2 Fourdon Airfield.

Op 21 juli 1948 vloog de Mitchell A-21 tegen een berg bij Auchinbrace aan de Schotse kust te pletter, hetgeen zes levens kostte.

MLD 140 24-08-1948 Firefly K 56 / MVKV

Op 24 augustus 1948 stortte, na opgestegen te zijn vanaf het MVK Valkenburg, de Firefly K 56 in de Noordzee. *Adelborst-vlieger* F.J.C. Meulenberg en *schrijver* F.J. Palings kwamen daarbij om het leven.

MLD 141 29-09-1948 Harvard B 36 / LSK Gilze Rijen

Ten gevolge van een vliegongeval in de omgeving van Boxtel met een Harvard B 36 van de vliegbasis Gilze-Rijen kwamen op 29 september 1948 de *officier-vlieger* C.M. Velders en *leerling-onderofficier-vlieger* P. Nicolai om het leven.

- MLD 142** 08-11-1948 Firefly L 13 / MVKV
Op 8 november 1948 verongelukte door onbekende oorzaak het lesvliegtuig Firefly L 13 nabij Voorhout. Daarbij verloren *officier-vlieger W.A. Limque* en *luitenant ter zee W.J.H. de Vries* het leven.
- MLD 143** 15-04-1949 Dakota W-5 / Oostelijk Verkenning- en Transportsquadron
Toen de Dakota W-5 op 13 april 1949 op lage hoogte voorraden afwierp bij Klaten op Midden-Java, werd het toestel vanaf de grond plotseling door de TNI beschoten. *Sergeant-vliegtuigtelegrafist D.H. Berkhout* kreeg daarbij een schotwond in de schedel. De Dakota landde in Semarang, waar de sergeant op 15 april in het plaatselijke Elizabeth Ziekenhuis aan zijn verwonding overleed. Hij werd de volgende dag met militaire eerbegraven op het Ereveld Candi.
- MLD 144** 05-07-1949 Firefly K 69 / SQ 2
Op 5 juli 1949 raakte de Firefly K 69 overboord bij het landen op het Britse vliegkampschip HMS Theseus dat zich in de Middellandse Zee bevond. *Adelborst-vlieger M.H. van Breen* verloor daarbij het leven.
- MLD 145** 15-11-1949 Firefly K 35 / SQ 2
Na een mislukte landing op het vliegkampschip Hr.Ms. Karel Doorman, dat zich op 15 november 1949 in de Schotse wateren aan de ingang van de Moray Firth bevond om "op te werken", stortte de Firefly K 35 in zee. De enige inzittende, *luitenant ter zee vlieger M.J. van Wijck*, slaagde er niet in te ontkomen uit het toestel, dat onmiddellijk in de diepte verdween.
- MLD 146** 12-05-1950 Firefly K 81 / SQ 2
Op 12 mei 1950 stortte de Firefly K 81 neer in de Leidsevaart bij Haarlem. Hierbij verongelukte *leerling-onderofficier-vlieger J. Kiemel*.
- MLD 147** 01-06-1950 Firefly K 80 + K 84 / MVKV
Op 1 juni 1950 botsten de Firefly K 80 en K 84 boven de Noordzee nabij Scheveningen op elkaar. De *korporaals-vlieger J. van Kleef* en *J.H. Verweer* verloren daarbij het leven.
- MLD 148** 27-07-1950 Seafury J 1 / MVKV
Ten gevolge van een vliegongeval op 27 juli 1950 met de Seafury J 1, die bij Valkenburg in een sloot dook, kwam *korporaals-vlieger L. van Leeuwen* om het leven.
- MLD 149** 30-08-1950 Firefly K 76 / MVKV
MLD MVK Valkenburg. Door onbekende oorzaak stortte op 30 augustus 1950 de Firefly K 76 neer bij Kijkduin ter hoogte van strekdam 21. Het aangespoelde stoffelijk overschot van *leerling-onderofficier-vlieger W. van den Born* werd op 6 september op het strand van Noordwijk gevonden. Hij bleek te zijn verdronken. Het stoffelijk overschot werd begraven in zijn woonplaats Huizen.
- MLD 150** 28-12-1950 Catalina P 82 / SQ 7 / MVKB
Op 28 december 1950 verongelukte de Catalina P 82 in de baai van Seroei op het eiland Japen in Nederlands Nieuw-Guinea. Na de start kwam het toestel in moeilijkheden, stortte in zee en zonk. Drie bemanningsleden verloren hierbij het leven.
- MLD 151** 12-01-1951 Seafury F 15 / MVKV
Door onbekende oorzaak stortte op 12 januari 1951 de Seafury F 15 bij Noordwijk neer. De vlieger, *luitenant ter zee F. Langenbach*, overleefde het ongeval niet.
- MLD 152** 10-07-1951 Firefly K 45
Op 10 juli 1951 steeg de Firefly K 45 op vanaf het Britse vliegkampschip HMS Indomitable. Nabij Alisa Graig in Schotland stortte het toestel door onbekende oorzaak neer, waarbij *sergeant-vlieger J.M. van den Akker* het leven liet.
- MLD 153** 24-04-1952 Sea Otter R 6 / MVKV

Getroffen door een draaiende propeller van de Sea Otter R 6, die bij Moerdijk op het Hollands Diep aan het oefenen was voor de reddingsdienst, vond de 24 jarige *vliegtuigmaker-bekleder-parachutepakker W.A. Bruns* op 24 april 1952 een plotselinge dood. Het stoffelijk overschot bleef drijven in het zwemvest, zodat vissers het later konden oppikken. De oefening bestond uit het redden van in zee gevallen vliegers met behulp van een rubberboot. Staande in zo'n boot werd *Bruns* door de roterende propeller gegrepen.

MLD 154 14-07-1952 Skyraider AD 1

Adelborst-vlieger A.W.G. Poelder uit Nijmegen werd op 14 juli 1952 op slag gedood tijdens een vliegongeval met de Skyraider AD 1 op de Air Force Base Kelly te San Antonio (Texas). Hij maakte deel uit van een groep van vijf marineofficieren die op 15 februari was begonnen met een zogenaamde 'advanced carrier pilot training'.

MLD 155 21-09-1952 Firefly K 67

Op het vliegdek van het Britse vliegekampschip HMS *Illustrious* maakte de Firefly K 67 op 21 september 1952 een ongelukkige landing en gleed vanaf het vliegdek in de Noordzee. Hierbij kwam *luitenant ter zee vlieger A.C.M. Lambrechts* om het leven.

MLD 156 14-10-1952 Firefly's F 6 + F 30 / SQ 1 Curaçao

Op 14 oktober 1952 botsten in het luchtruim van de Nederlandse Antillen de Firefly's F 6 en F 30 op elkaar. Daarbij verloor *luitenant ter zee vlieger P. Dekker* het leven.

MLD 157 20-12-1952 Catalina P 211 / SQ 321

De Catalina P 211, die vanaf MVK Boeroekoe op Biak vertrokken was naar Nederland voor een grote onderhoudsbeurt, vloog op 20 december 1952 in Libanon tegen een besneeuwde berg. Het toestel werd geheel vernield. Bij dit ongeval kwam de *sergeant-vlieger J.H. Roebly* om het leven. De overige bemanningsleden overleefden de ramp.

MLD 158 22-04-1953 Firefly P 70 / MVKV

Door een vliegongeval met de Firefly P 70 op 22 april 1953 ten westen van Noordwijk verloor de *luitenant ter zee F. Koops* het leven.

MLD 159 19-05-1953 Seafury's F 25 + F 28

Bij een botsing tussen de Seafury's F 25 en F 28 boven Rhydwen (Wales) op 19 mei 1953 kwamen de *luitenants ter zee H. Statius Muller* en *J.P. van der Oort* om het leven.

MLD 160 14-04-1954 Seafury J 9 / MVKV

Op 14 april 1954 botste de Seafury J 9 met de KLu Thunderjet K103 van de vliegbasis Welschap en stortte neer in de Haarlemmermeer. Daarbij vond de MLD-vlieger *luitenant ter zee L.B. Tjebbes* de dood.

MLD 161 10-11-1954 Firefly K 51 / SQ1

Bij een ongeval op de Plesman luchthaven op Curaçao verongelukte de Firefly P 51 op 10 november 1954. *Korporaal-vlieger F. Renkema* verloor daarbij het leven.

MLD 162 24-10-1955 Seafury F 8 / MVKV SQ 860

Op 24 oktober 1955 explodeerde de Seafury F 8 op het Marinevliegekamp Valkenburg. *Luitenant ter zee D. Th. Challik* overleefde dit ongeval niet.

MLD 163 21-12-1956 Firefly U 13 / MVKV

Op 21 december 1956 stortte door onbekende oorzaak de Firefly U 13 nabij Scheveningen in zee. *Luitenant ter zee C.F.A. Linck* en *hulpvliegtuigmaker S. Weijma* verloren daarbij het leven.

MLD 164 14-02-1957 Firefly U 14 / MVKV

Op 14 februari 1957 stortte bij Maaldrift (gemeente Valkenburg) het lesvliegtuig Firefly U 14 neer. *Luitenant ter zee K. den Hamer* kwam hierbij om het leven.

MLD 165 16-07-1957 Superconstellation PH-LKT "Neutron" / Mokmer

Op 16 juli 1957 stortte het lijnvliegtuig "Neutron" om 03.32 uur plaatselijke tijd in zee, kort na de start vanaf het vliegveld Mokmer op Biak. 59 personen, onder wie 6 man repatriërend marinepersoneel, kwamen hierbij om het leven.

MLD 166 12-08-1957 Mariner P 312 / SQ 321

Vanaf het vliegveld Moppa bij Merauke (NNG) vertrok op 12 augustus 1957 de Mariner P 312. Tijdens de start kwam het toestel in ernstige moeilijkheden, raakte een boom en stortte neer. Het vloog onmiddellijk daarna in brand. Bij dit ongeval verloren zes bemanningsleden en twee Papoea-politiemannen het leven. *Sergeant-vliegtuigmaker A. Moens* raakte zwaar gewond en overleed als gevolg daarvan de volgende dag.

MLD 167 06-11-1957 Seahawk F 53 / MVKV

Door onbekende oorzaak stortte de Seahawk F 53 op 6 november 1957 neer op Oud-Beijerland. Daarbij verongelukte *luitenant ter zee L. Dekker*.

MLD 168 16-11-1957 Beaver J 2-PAB Kroonduif / NNG

Op 16 november 1957 stortte de Beaver J 2-PAB van de luchtvaartmaatschappij Kroonduif neer op het strand nabij de monding van de Koembe-rivier aan de zuidkust van Nieuw-Guinea. Het vliegtuig was bezig om in de omgeving van Merauke de kustlijn te bepalen met behulp van Decca-apparatuur. Drie inzittenden, onder wie de oudste officier van de opnemer Hr.Ms. Snellius, *luitenant ter zee Z.W. Mouton*, die assisteerde bij de metingen, kwamen bij dit ongeval om het leven.

MLD 169 10-09-1958 Mariner P 303 / SQ 321

Vanaf het Marinevliegveld Boeroekoe op Biak vertrok op 11 juni 1958 de Mariner P 303 voor een grote onderhoudsbeurt naar Nederland. Als gevolg van technische mankementen moest het toestel bij Abadan in Perzië (Iran) landen. De bemanning vloog met een lijntoestel naar Nederland, terwijl de P 303 achterbleef voor reparatie. Vanuit Nederland was intussen een reparatieploeg met het nodige materiaal naar Abadan uitgezonden. Na enige tijd van uitstel door zandstormen in de omgeving vertrok de P 303 ten slotte op 10 september vanaf Abadan. Aan boord bevond zich de reparatieploeg en het inmiddels uit Nederland overgekomen vliegend personeel dat het toestel naar Nederland zou brengen. Kort na de start trad olie lekkage op aan de bakboordmotor. Het toestel vloog terug naar Abadan en vlak voor de landingsbaan maakte het een scherpe bocht naar rechts. Bij de duikvlucht ontweek de vlieger ternauwernood een olieraffinaderij. Het toestel stortte neer en raakte vervolgens in brand. Hierbij kwamen alle inzittenden om het leven.

Op de begraafplaats van Abadan werd een gedenksteen met de namen van de tien omgekomen bemanningsleden op de grafombe aangebracht en op 10 september 1960 officieel onthuld. Op 13 november 2002 werden de stoffelijke overschotten opgegraven en overgebracht naar Nederland. Op vrijdag 7 februari 2003 was op het Marinevliegveld Valkenburg een herdenkingsbijeenkomst, waarna de tien MLD-mannen werden herbegraven op de Katwijkse begraafplaats Duinrust.

MLD 170 27-01-1959 Avenger A 9

Op ongeveer 80 mijl ten zuidwesten van Bermuda maakte de Avenger A 9 op de voormiddag van 27 januari 1959 na een vrije start vanaf het vliegveld Hr.Ms. Karel Doorman een noodlanding op zee. Hierbij verongelukte *korporaal-vliegtuigtelegrafist J. Müller*. De overige inzittenden konden worden gered.

MLD 171 10-06-1959 Mariner P 306 / SQ 321

Op 31 mei 1959 vertrok vanaf het MVK Boeroekoe op Biak de Mariner P 306 op weg naar Nederland voor groot onderhoud. De amfibie stortte op 10 juni 1959 neer bij Mormugao op Goa (Portugees bezit aan de zuidkust van India) en vloog vervolgens in brand. Hierbij kwamen vier bemanningsleden om het leven, terwijl er vier door Portugese militairen uit de vlammen konden worden bevrijd. Zij overleden alsnog in het plaatselijke ziekenhuis.

MLD 172 07-07-1959 Sikorsky H 4 "Delilah"

De helikopter Sikorsky H 4 stortte op 7 juli 1959 neer in het Marsdiep. Drie inzittenden vonden daarbij de dood.

MLD 173 30-09-1959 Seahawk F 61 / SQ 860

Na een bezoek aan Hamburg te hebben gebracht, bevond het vliegkampschip Hr.Ms. Karel Doorman zich op de Noordzee ter hoogte van Noordwijk. Tijdens het afvliegen op 30 september 1959 stortte de Seahawk F 61 kort na de katapultstart in zee en explodeerde. De vlieger, *luitenant ter zee J.C. de Wolff*, kwam hierbij om het leven.

MLD 174 17-12-1959 Mariner P 302 / SQ 321

De Mariner P 302 vertrok op 17 december 1959 vanaf de landingstrip op het eiland Jefman, ten zuidwesten van Sorong (NNG), voor een patrouille. Om ongeveer 11.30 uur werd de landing ingezet in de Patipibai bij Fak Fak. Daarbij sloeg de amfibie over de kop en brak in twee stukken die al snel zonken. Drie bemanningsleden overleefden de ramp, doordat Papoea's met vlerkprauwen snel te hulp kwamen. Vijf inzittenden kwamen echter om het leven, onder wie de squadroncommandant *luitenant ter zee vlieger 1^e klasse J. Adriaanse*.

MLD 175 25-02-1960 Avenger A 20 / Gibraltar.

Tijdens oefeningen van Smaldeel 1 in de Middellandse Zee stortte op 25 februari 1960 de Grumman Avenger A 20 ten 11.00 uur, 60 mijl ten oosten van Gibraltar in zee en zonk. *Vliegtuigmaker A.L. Coenraad* overleefde dit ongeval niet; hij verdronk. De drie overige inzittenden konden zich met het reddingsvlot redden. Zij werden opgepikt door de onderzeebootjager Hr.Ms. Gelderland.

MLD 176 26-09-1960 Harvard AT 16 / SQ 4 / MVKV

Op 26 september 1960 stortte de Harvard AT 16 in zee tussen Kijkduin en Hoek van Holland. *Luitenant ter zee M.C.R. van Haga* en *sergeant-vlieger H.H. Veltmaat* kwamen daarbij om het leven.

MLD 177 02-01-1961 Dakota 0 79 / SQ 321 / MVKB

Op Biak deed zich op 2 januari 1961 een ernstig ongeluk voor met de Dakota 0 79. Bij het oefenen van landen en starts bij duisternis werd ook geoefend in het afwerpen van lichtfakkels. Na een aantal geslaagde landingen en starts wilde de bemanning wederom een lichtfakkel afwerpen op ongeveer twee mijl van de zuidkust van Biak. Vermoedelijk is toen de fakkel in het toestel tot ontbranding gekomen en is er aan boord brand uitgebroken. Toen de vlieger een noodlanding op zee wilde maken, explodeerde het toestel en kwamen de vijf bemanningsleden om het leven.

MLD 178 25-10-1961 Sikorsky HSS-IN-139 / Hr.Ms. Karel Doorman

Tijdens de NATO-oefening "Sharp Squall", in de Noordzee ter hoogte van Schotland, waren op 25 oktober 1961 twee Grumman Trackers en vier helikopters vanaf het vliegkampschip Hr.Ms. Karel Doorman gelanceerd voor het houden van oefeningen. Bij de aanvang van de eerste platvoet kreeg helikopter HSS-IN-139 op enkele mijlen afstand van het schip motorproblemen. De oliedruk liep op. Het zag er aanvankelijk naar uit dat de helikopter de Doorman nog kon halen, maar op enkele tientallen meters van het schip viel het motorvermogen weg en stortte het toestel in zee. Drie van de vier bemanningsleden wisten uit het toestel te komen. Het vierde bemanningslid, de *adjutant-onderofficier-vlieger J.F. van Maas*, werd ondanks intensieve reddingspogingen niet teruggevonden.

MLD 179 09-03-1962 Seahawk F 65 / SQ 860 / MVKV

Op 9 maart 1962 stortte de Seahawk F65 in de Noordzee. *Sergeant-vlieger E. Pijfers* overleefde dit ongeval niet.